UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Huisvestigingsontwikkeling
Spui 25-27
1012 WX Amsterdam

T 020 – 525 0000
www.uva.nl

Participatieplan Hortus Medicus in het Gasthuishof

Datum
4 december 2025

Opgemaakt door
Sophia Blom en Esther Deerenberg

Status
Concept

Opdrachtgever: Allard Pierson en Huisvestingsontwikkeling UvA

Inhoudsopgave

Wat gaan we doen? 3
Wat vragen we aan jou? Wat staat al vast? 4
Wie doen er mee? 6
Hoe en wanneer kun je meedoen? 6
Wat gebeurt er met je inbreng? 6
Vooruitblik 6

Wat gaan we doen?

Opgave
Tussen het Allard Pierson en de Gasthuiskerk ligt het Gasthuishof. De UvA maakt deze binnentuin weer passend bij het gebruik van de omliggende gebouwen. Het Allard Pierson zorgt voor de belangrijkste invulling van een deel van deze tuin: een eigentijdse versie van de Hortus Medicus.

In de 17de eeuw bevond zich in of nabij het Gasthuishof een tuin met medicinale planten. Dokters en apothekers bestudeerden kruiden en planten en gaven les over medicinaal gebruik. Het Allard Pierson wil deze Hortus Medicus weer terugbrengen op deze historische locatie.

Resultaat
Op naar een Hortus Medicus in het Gasthuishof: en groene oase van rust, reflectie en wetenschap. De Hortus Medicus, een tuin met historische medicinale planten, vormt een verbinding tussen het historisch erfgoed en de toekomst, tussen wetenschap en samenleving. De Hortus Medicus biedt ruimte voor onderzoek, onderwijs, reflectie en ontmoeting, en is tegelijkertijd een rustpunt en groene oase in het hart van de binnenstad, toegankelijk voor studenten, onderzoekers, buurtbewoners en bezoekers.

Mijlpalen (d.d. november 2025)
Q4 2025
- Start ontwerpfase
- Enquête omgeving
- Inloopbijeenkomst omgeving
- Afronding schetsontwerp

2026
- Opstellen BLVC-plan
- Aanbestedingsfase
- Uitvoeringsbesluit College van Bestuur
- Gunning aannemer
- Uitvoering bodemsanering
- Uitvoeringsfase

Wie doet wat?

Huisvestingsontwikkeling UvA zorgt voor de herinrichting Gasthuishof
- Zorgt voor verharding, bodemsanering, verlichting, meubilair en eventuele basisbeplanting (bomen/heesters)
- Borgt vluchtwegen vanuit Allard Pierson en Gasthuiskerk.
- Zorgt voor een pauzeplek voor gebruikers Gasthuiskerk en medewerkers Allard Pierson
- Plaatst het Armeense beeld

Het Allard Pierson zorgt voor de invulling van de tuin als Hortus Medicus
- Met bijzondere planten en kruiden
- En functionaliteiten voor publieksprogramma, educatie en communicatie

Waarom doen we dit samen en wat is jouw invloed?
Huisvestingsontwikkeling UvA en het Allard Pierson:

- willen belangen vanuit de omgeving (in- en extern UvA) in beeld voor het ontwerp. Veel perspectieven, standpunten en behoeftes zijn eerder al met elkaar gedeeld. Wij geven aan welke meningen we hebben ontvangen en hoe we die verwerken in het ontwerp. Je kunt reageren door je mening te geven over het ontwerp.
- We betrekken jou en anderen bij het ontwerp zodat je jouw kennis, expertise en ervaring kunt inbrengen waardoor de kwaliteit van het ontwerp beter wordt. Je kunt adviseren door ideeën en suggesties voor het ontwerp te delen. Wij geven aan welke adviezen zijn verzameld en hoe we die verwerken in het ontwerp.
- geven informatie over de uitvoering van het project. We houden je op de hoogte van de voortgang van het project, en luisteren naar je signalen en die van anderen. We geven aan met welke signalen we rekening kunnen houden.

Wat vragen we aan jou? Wat staat al vast?

Herinrichting Gasthuishof: een ambitie uit het Strategisch Masterplan Universiteitskwartier
In dit Strategisch Materplan Universiteitskwartier dat de gemeenteraad in juli 2021 heeft vastgesteld staan de uitwerkingskaders voor het Gasthuishof. Deze zijn tot stand gekomen na een intensief participatietraject. De UvA en gemeente geven hier optimaal, met realisme invulling aan. Waar we afwijken, motiveren we tijdens en na het participatietraject.

- Het Gasthuishof wordt opnieuw ingericht, waarbij het zuidelijk deel een ingetogen groen karakter krijgt en het noordelijke deel een inrichting krijgt waar verblijf en ontmoeting in een groene omgeving centraal staat. De scheiding tussen de twee delen van het hof wordt in het toekomstige ontwerptraject vormgegeven.
- Het hof is overdag vrij toegankelijk, in de avond worden de toegangen afgesloten. De precieze openingstijden worden in overleg met de omwonenden, het Allard Pierson en de UvA vastgesteld.
- Tussen de achtertuinen van bewoners en het openbaar toegankelijk deel komt een buffer die in het toekomstige ontwerptraject wordt vormgegeven.
- Het hof kan worden bereikt via de reeds bestaande doorgangen vanaf de Oude Turfmarkt, vanuit bestaande deuren in de Gasthuiskerk, en via de onderdoorgang onder het woongebouw dat uitkomt op het plein aan de Binnengasthuisstraat.
- De leefbaarheid voor de omwonenden is een belangrijk aspect bij het uitvoeren van het beheerregime.

Hortus Medicus: ambitie van UvA en Allard Pierson
De Hortus Medicus draagt bij aan het zichtbaar maken van de wetenschap voor een groter publiek.

Het Allard Pierson heeft haar plannen gepresenteerd op 15 januari 2024
Tijdens een bijeenkomst vertelde historicus Erik Zevenhuizen over de geschiedenis van de Hortus Medicus, besprak conservator Charlotte Kleijn de verbinding van de Hortus Medicus met de collectie en is er een gesprek geweest over de verbinding met de omgeving en stakeholders.

Denk mee en reageer op het ontwerp

Een behoorlijk aantal zaken voor het ontwerp staat al vast
In het voorontwerp wordt - waar het kan - rekening gehouden met de input uit de sessies over een leefbaar en veilig Universiteitskwartier en het adviesrapport veiligheid en leefbaarheid UK van Expert sociale veiligheid Kyra Kuitert van bureau K2.

De ontwerper betrekt beheerders bij de voorbereidende ontwerpsessie
Zodat het ontwerp rekening houdt met een realistisch beheerplan.

UvA en Allard Pierson verkennen met enquêtes belangen omgeving Gasthuishof
Het deel van het Gasthuishof met de Hortus Medicus heeft meerdere functies: een pauzeplek voor medewerkers van Cedla, mogelijk een fietsenstalling voor medewerkers én de Hortus Medicus. Dit vraagt om een goede afweging van belangen in het ontwerp, waarbij ook rekening wordt gehouden met het beheer. Die belangen brengen we in beeld met enquêtes onder de verschillende doelgroepen en worden waar mogelijk verwerkt in het ontwerp. Deze enquêtes ontsluiten we via QR-codes en we attenderen doelgroepen op deze enquêtes via deze QR-codes op posters, flyers, en in diverse nieuwsbrieven van de UvA.
Doelgroepen
- Studenten (via QR flyer)
- Medewerkers Allard Pierson & FGw (via nieuwsbrieven)
- Allard Pierson bezoekers (via QR flyer)
- Omwonenden (via QR flyer, nieuwsbrief Universiteitskwartier)
- Omliggende ondernemers (via contactpersonen HO/AP)
- Passanten via straatinterviews

Tijdens een inloopbijeenkomst presenteren we het voorontwerp en kun je daarop reageren
Voor de brede omgeving. Hierbij licht het projectteam de volgende zaken toe:
- Het ontwerp
- Het proces
- De planning

Daarnaast willen we het volgende ophalen:
- Hoe mensen betrokken zouden willen zijn bij de Hortus Medicus
- Hoe mensen gebruik zouden maken van de ruimte
- Wat in het ontwerp het meeste aanspreekt
- Wat voor knelpunten mensen zien in het ontwerp en/of het proces

Gebruik en beheer op elkaar af te stemmen

Tijdens een informatie- en werksessie laten we opties zien en stellen we huisregels op
Er is behoefte aan duidelijkheid over het gebruik van de tuin, heldere huisregels en handhaving van eventuele overlast. Een lastige opgaaf waar we de kennis van directe omgeving goed bij kunnen gebruiken. Daarom organiseren we een informatie- en werksessie waarin Allard Pierson en Facility Services UvA de opties van openen en sluiten laten zien, wat er mogelijk is aan handhaving in samenwerking met de gemeente en stellen we gezamenlijk huisregels op.

Tijdige informatie over werkzaamheden
De bodem van dit deel van het Gasthuishof is vervuild. Een Hortus Medicus vraagt uiteraard om een goede, schone ondergrond. Zowel de bodemsanering als de herinrichting van dit deel van het hof zullen voor (geluids)overlast zorgen voor werknemers van de aanliggende bedrijven en de omwonenden. Ondernemers in de buurt kunnen mogelijk hinder ondervinden van het bouwtransport, ook al vindt dat grotendeels over water plaats.

Wie doen er mee?
- Allard Pierson: medewerkers, museumbezoekers
- Directe omgeving: Cedla, bewoners Binnengasthuisstraat, advocatenkantoor, le Coin
- Beheerders/beveiliging: facility Services UvA, Woonstichting Lieven de Key, stadsdeel Centrum)
- Gemeente Amsterdam: waaronder monumenten en archeologie, gebiedsmakelaar
- Brede omgeving: bewoners/gebruikers/ondernemers Universiteitskwartier, waaronder: studenten, medewerkers faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteitsbibliotheek,

Hoe en wanneer kun je meedoen?

Wanneer	Wat en voor wie	Wie
15-01-2024	Presentatie Hortus Medicus	Allard Pierson
21-11-25 tot 01-12-2025	Enquêtes en straatinterviews	UvA Allard Pierson
09-12-2025	Inloopbijeenkomst	UvA Allard Pierson
23 december 2025	Participatieverslag	UvA Allard Pierson
Eerste kwartaal 2026	Informatie- en werksessie gebruik en beheer	UvA Allard Pierson
Derde kwartaal 2026	Feestelijke opening tuin	UvA Allard Pierson
Derde kwartaal 2026	Evaluatie bouw/herinrichting	UvA

Wat gebeurt er met je inbreng?

Het uiteindelijke ontwerp en de keuzes koppelen we terug aan betrokkenen
Het project is te volgen via www.campus.uva.nl/hortus-medicus-gasthuishof. Dit doen we via een participatieverslag op de Denk mee pagina van het Universiteitskwartier en de nieuwsbrief Universiteitskwartier. Wil je op de hoogte blijven? Meld je aan voor de nieuwsbrief Universiteitskwartier.

Vooruitblik
Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Mochten er wijzigingen plaatsvinden dan leggen we dit uit. Kijk voor actuele informatie op www.campus.uva.nl. Wil je op de hoogte blijven? Meld je aan voor de nieuwsbrief Universiteitskwartier.